

Published on *Arbocatalogus Afvalbranche* (https://arbocatalogus-afvalbranche.nl)

goedgekeurd

Gebruiken adembescherming stofblootstelling

Maatregel naar plaats in de Arbeidshygiënische Strategie: Persoonlijke beschermingsmiddelen

Beschrijving van de maatregel

Werknemers in de afvalbranche gebruiken meestal het woord snuitje of mondkapje als zij adembescherming bedoelen. Adembescherming is een afkorting van ademhalingsbescherming die in vele soorten verkrijgbaar is. Er wordt onderscheid gemaakt in onafhankelijke adembescherming zoals leeflucht of perslucht en afhankelijke adembescherming waarbij omgevingslucht wordt gezuiverd door een filter. Elk soort adembescherming heeft een toegekende beschermingsfactor. De eisen waaraan adembescherming moet voldoen, zijn vastgelegd in normen.

De essentie van afhankelijke adembescherming is dat een filter de lucht zuivert voordat de lucht wordt ingeademd. Het filter laat de lucht door en vangt het gas, de damp of de stofdeeltjes af. Er zijn specifieke filters om lucht te zuiveren van gassen, dampen of stof. Filters die geschikt zijn om stofdeeltjes af te vangen zijn meestal niet geschikt voor het zuiveren van de ademlucht van gassen en dampen.

In deze maatregel wordt alleen afhankelijke adembescherming tegen stofdeeltjes en micro-organismen behandeld. Voor adembescherming tegen gassen of dampen is elders informatie te vinden of na te vragen bij de preventiemedewerker van het bedrijf.

Er is een nadere toelichting op de codering voor adembescherming [1] waarin de voor- en nadelen van verschillende soorten adembescherming zoals wegwerpmaskers en halfgelaatmaskers, is samengevat. Zoals uit deze toelichting blijkt, is de keuze uit middelen voor adembescherming groot. Het vereist dan ook specifieke deskundigheid bijvoorbeeld van arbeidshygiënist of veiligheidskundige om de juiste adembescherming te selecteren die in de risico-inventarisatie en -evaluatie wordt vastgelegd. Bovendien dient voorlichting over het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen [2] te worden gegeven. Bij het gebruik van het zogenoemde snuitje is het belangrijk dat deze mond en neus geheel bedekt en dat de metalen strip goed rondom de neus sluit. Baarddragers verdienen bijzondere aandacht omdat de meeste maskers niet goed genoeg op het gezicht aansluiten.

Verplichte adembescherming in specifieke situaties

Hieronder is de voorgeschreven adembescherming voor blootstelling aan stof en micro-organismen aangegeven. Bij kortdurende blootstellingen (minder dan 30 minuten) is een FFP2 of een FFP3 (wegwerpmasker) in veel gevallen voldoende. Bij blootstellingen langer dan 1 uur wordt vaak een THP3 (aangedreven veiligheidshelm) of TMP3 (aangedreven gelaatsmasker) voorgeschreven.

De aanduiding S geeft geschiktheid voor 'solids' - droge stof - aan, terwijl de aanduiding L voor 'liquid' aangeeft dat het mondmasker geschikt is voor vloeistofdruppels zoals aersolen.

Het is altijd noodzakelijk om na te gaan wat in het bedrijf of voor een bepaalde handeling specifiek van toepassing is. Bij een mogelijke overschrijding van de blootstellingsnorm (in een bepaalde situatie of bij een bepaalde handeling) wordt adembescherming voorgeschreven. Als adembescherming in het bedrijf tijdens een bepaalde handeling verplicht is, dan is het noodzakelijk om voldoende kennis over het gebruik en het onderhoud van adembescherming paraat te hebben. Het beschikbaar stellen van adembescherming bij een handeling is niet verplicht als de blootstelling aan een stof lager is dan de norm zoals een private grenswaarde of een wettelijke grenswaarde.

Aerosolen

Adembescherming met P3-filter SL
Aerosolen zijn deeltjes in de ademlucht die bijvoorbeeld ontstaan bij douches, het gebruik van hogedrukspuiten en brandslangen, koeltorens, en onderhoudswerkzaamheden aan of in beluchtingstanks.

Asbest

Bij inzamelen en verwerken van correct verpakt asbest is geen adembescherming nodig

Adembescherming met P3-filter voor onverpakt asbest met risicoklasse 1; zie werkinstructie Asbestcalamiteit [3]

[bij asbesthoudende materialen met risicoklasse 2 of risicoklasse 2A wordt een gecertificeerd

asbestsaneringsbedrijf ingeschakeld]

Biologische actief stof

Adembescherming met P3-filter (indien dit volgens de RI&E van het bedrijf is voorgeschreven; in sommige bedrijven volstaat P2-filter)

Houtstof

Adembescherming met P3-filter

[P3-filter is vereist voor stof van hardhout; hardhout is hout van bedektzadigen]

[P2-filter is toegestaan voor stof van niet-hardhout soorten]

Irriterend stof

Adembescherming met P2-filter

Kwartsstof

Indien ontstaan van stof niet onder wettelijke grenswaarde blijft bij bevochtiging én afzuiging onvoldoende effectief is, adembescherming met minimaal FFP3-masker of hoogwaardiger P3-filter

Lasrook

Raadpleeg de Verbetercheck lasrook [4]

Legionella

Adembescherming met P3-filter SL (S = solid, engels voor vaste stof; L = liquid, engels voor vloeistof)

Teerhoudend asfalt

Adembescherming met P3-filter tijdens onderhoudswerkzaamheden aan de asfaltbreker

Composteerbedrijven

Tussen 1 en 8 mg/m³ inhaleerbaar stof in composteerhal adembescherming met minimaal FFP2-masker op basis van risicobeoordeling. Bij werkzaamheden met adembescherming langer dan 2 uur is een aangedreven systeem met aanblaasunit wenselijk. Uitgebreide informatie is opgenomen in de Richtlijn adembescherming bij bioconversie van GFT-afval [5].

Afvalstoffenbunker van afvalenergiecentrale

Adembescherming met P3-filter op basis van risicobeoordeling, gemeten concentraties of werkvergunning.
Let op: Adembescherming met stoffilter P3 biedt **geen** bescherming tegen verbrandingsrook, gassen (fosfine) en dampen zoals ammoniakdamp.
Zie ook: Toelichting Werkvergunning besloten ruimten afvalenergiecentrales [6]

Rioleringbeheer

Voor adembescherming bij werkzaamheden aan riolering wordt verwezen naar gebruiken adembescherming rioleringsbeheer [7].

Voertuigonderhoud

Tijdens het vervangen van een inbouw roetfilter dient de werknemer volgens de werkinstructie vervangen roetfilter [8] gedurende de gehele handeling een halfgelaatsmasker met filter A2P3 te dragen.

Beoogd effect

Deze maatregel wordt toegepast daar waar geen andere maatregelen mogelijk zijn om de blootstelling aan inhaleerbaar (inadembaar) en respirabel (longtoegankelijk) stof terug te brengen tot onder de wettelijke, publieke of private grenswaarde.

Meer informatie

- Zie ook: toelichting op de codering voor adembescherming [1]

- Arbo Informatie-blad nr. 49 Beleid persoonlijke beschermingsmiddelen
- Praktijkgids persoonlijke beschermingsmiddelen
- Zie ook Voorlichten over persoonlijke beschermingsmiddelen [2], Gebruiken persoonlijke beschermingsmiddelen [9] en Aanbieden persoonlijke beschermingsmiddelen - algemeen [10]
- Zie ook richtlijn adembescherming bij bioconversie van GFT-afval [5]
- Arbo informatieblad nr. 3 Asbest waarin op de keuze, de controle, het onderhoud en het opbergen van ademhalingsbescherming tegen asbest wordt ingegaan; de principes gelden ook voor ander stof

Wet- en regelgeving

- Bij adembescherming biologische agentia: Artikel 4.89 lid 4 van Arbobesluit
- Hoofdstuk 8 Arbobesluit Afdeling 1 inzake Persoonlijke beschermingsmiddelen
- Warenwetbesluit persoonlijke beschermingsmiddelen

Source URL: https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/gebruiken-adembescherming-stofblootstelling

Links
[1] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/deeltjesfilters
[2] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/voorlichten-over-persoonlijke-beschermingsmiddelen
[3] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-asbestcalamiteit
[4] https://www.5xbeter.nl/lasrook/survey/intro.web
[5] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/richtlijn-adembescherming-bij-bioconversie-van-gft-afval
[6] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/toelichting-werkvergunning-besloten-ruimten-afvalenergiecentrales
[7] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/gebruiken-adembescherming-rioleringsbeheer
[8] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/geven-werkinstructie-bij-vervangen-van-inbouw-roetfilter
[9] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/gebruiken-persoonlijke-beschermingsmiddelen
[10] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/aanbieden-persoonlijke-beschermingsmiddelen